

Is Qigong een sekte ?

door Dr. Shen Hongxun

Zij die dr. Shen's leer een aantal jaren volgen, weten dat Qigong en zijn verwerping van slechte Qigong één van zijn grootste zorgen is. Misschien helpt dit artikel te verklaren waarom.

Op 25 april werd het volgende bericht de wereld ingestuurd: een Chinese sekte die beweerde 170 miljoen aanhangers te hebben, bracht tienduizenden aanhangers op de been om Zhong Nan Hai, het centrum van de Communistische Partij, te omcirkelen. Deze manifestatie kwam als reactie op het verschijnen van een wetenschappelijke studie waarin werd aangetoond dat er omtrent Qigong heel wat pseudo-wetenschappelijke uitspraken werden gedaan, valse wetenschappelijke rapporten opgesteld, valse demonstraties en opvattingen die de gezondheid schaden gegeven. Enkele zinnen in die studie verwezen naar geschriften van de Falan Gong sekte.

Tot 170 maal toe werden ook andere regeringsgebouwen in verschillende Chinese steden omcirkeld. De regering reageerde op deze uitdaging met het opleggen van een verbod op het organiseren van publieke demonstraties door de Falan Gong en met het uitschrijven van een circulaire om de leider, Lee HongZi, op te sporen.

Hoe komt het dat de regering 20 jaar geleden Qigong tot een grootse beweging heeft helpen uitbouwen en vandaag een grote groep Qigong aan banden probeert te leggen?

Voor een verklaring moeten we even terug naar de geschiedenis van Qigong. Na de dood van Mao in 1977 ontstond er voor Qigong plots een uiterst gunstig klimaat. De nieuwe leider, Den Xia Ping , wou eerst en vooral de kaders van het oude regime vervangen. Daartoe werden miljoenen mensen uit het leger, de regering en het bedrijfsleven, reeds vanaf 35 jaar met vervroegd pensioen gestuurd. Deze groep nog jonge mensen vormde de vruchtbare bodem waarop Qigong tot bloei kon komen. Daar was bijvoorbeeld het feit dat er onder Mao's bewind geen nieuwe huizen werden gebouwd, hoewel de bevolking verdriedubbelde. Om te ontsnappen aan de nauwe behuizing, brachten veel van die mensen die hun job kwijt waren, hun tijd grotendeels door in de parken. Daar sloten zij zich maar al te graag aan bij verschillende oefengroepen. Reeds tijdens de Culturele Revolutie (in 1974) kwam het hoofd van het ministerieel departement voor Traditionele Geneeskunde, Mr. Lu Pin Kuai, naar Shanghai om onderzoek te doen naar enkele technieken die werden beoefend onder de naam Qigong. Hij wou weten of de volksgezondheid met dit soort oefeningen kon verbeterd worden.

Het hoofd van het wetenschappelijk onderzoek van de nucleaire fysica in China, Lu Pai Kuai, zag mogelijkheden in het gebruik van latente functies voor de toekomst. Als gevolg hiervan werden vijf jaar later (in 1979) massale lessen georganiseerd door de Sportministeries en de Arbeidspartijen. Qigong wordt overal aan het volk geleerd. Alle bedienden en arbeiders mogen vrijaf nemen om deel te nemen aan de oefengroepen. In Peking wordt allereerst de 'New Qigong' van de kalligrafe Kuo Lin geïntroduceerd, in Shanghai mijn Taijiwuxigong. De regering geeft als opdracht: 'Ga op zoek naar de schatten van onze beschaving, verzamel de oude oefeningen en haal die oefeningen eruit die voor ons bruikbaar zijn'. Talrijke andere systemen spruiten uit de grond.

Er verschijnen allerlei boeken, wetenschappelijke rapporten en gespecialiseerde Qigong-tijdschriften. Er verschijnen allerlei artikels die met theoretische, vaak pseudo-wetenschappelijke uitleg pogen te bewijzen dat Qigong al heel oud is. Qi lijkt wel het wondermiddel waarmee je alles kan doen...

Qigong is niet zo oud als sommigen ons willen doen geloven. In feite werd het woord Qigong pas in 1934 voor het eerst in een wetenschappelijke studie¹ gebruikt. Dr. Dong Hua noemt de ademhalingsoefeningen voor de tuberculose patiënten Qigong. Voordien werd het woord Qigong gebruikt voor de kunsten van straatartiesten op kermisattracties. De 'New Qigong' van Kuo Lin was heel nieuw en ook Taijiwuxigong was op dat moment slechts 20 jaar oud.

Visogen voor parels verkopen

De dood van Mao had China totaal ontregeld. Dit gaf ruimte aan allerlei misbruiken, ook in de Qigong-wereld, die in dit stadium tot een heuse volksbeweging was uitgegroeid. Mensen die hun politieke positie waren kwijtgeraakt, probeerden zich in de Qigong-beweging waar te maken. Mensen met een totaal gebrek aan kennis over het onderwerp, gingen zich plots ronkende titels aanmatigen zoals 'Qigong grootmeester, Prins van Qigong, Koning van Qigongland' enzovoort.

Massabewegingen trekken wel vaker vreemde figuren aan en hetzelfde gebeurde met Qigong. Het begrip werd door verschillende groepen op de vreemdste wijzen ingevuld.

Zo was er de groep mensen die hun toverkunsten in straatvoorstellingen als Qigong bestempelden: Zij probeerden goedgegelovige voorbijgangers wijs te maken dat speciale Qigong oefeningen hun lichaam lichter zou maken en ter demonstratie liepen zij dan over lampen of over gespannen papier. In China moet echter iedere lamp die de fabriek verlaat, 160 kg kunnen dragen; het is dan ook geen kunst om daarover te lopen. Hetzelfde geldt voor het bruine

papier dat zo sterk is dat iedereen erover kan lopen. Enkele jaren geleden gaf zo iemand een Qigong demonstratie in Nederland: met zijn handen zond hij zogezegd qi naar een voor hem opgehangen krant. Na enkele minuten vatte de krant inderdaad vuur. Met een beetje scheikunde is de truc echter vlug verklaard: je moet de krant alleen besproeien met een mengsel van fosfaat en alcohol en wachten tot de alcohol verdampt.

Op wetenschappelijk gebied werden vervalste rapporten gepubliceerd. Zo verscheen er een artikel waarin werd vermeld dat 'externe qi' een watermolecule kon transformeren. Een patiënt die leed aan bloedarmoede zou na enkele Qigong oefeningen het aantal rode bloedcellen met meer dan 2,7 miljoen per kubieke millimeter hebben verhoogd. (Het normale aantal is 4,5 tot 5,5 miljoen per kubieke centimeter en rode cellen hebben 80 tot 120 dagen nodig om te ontwikkelen).

Menig charlatan gebruikte de positieve resultaten van Qigong als een weg tot macht, zichzelf daarbij uitroepend tot redding brengende leider om een schare volgelingen aan te trekken en dan meestal verstrikt te raken in geld, vrouwen en macht. Een Chinees in London, noemde zich van de ene op de andere dag 'Qigong meester'. Hij beweerde een oud student van mij te zijn in China, hoewel ik hem daar nooit ontmoet had. Zoals andere sekteleiders, probeert hij door bedrog mensen aan te trekken, hen wijsmakend dat hij directe informatie van God doorkreeg. Een God die hem als medium gebruikt om zijn boodschap door te geven aan de mensheid (Waarom spreekt God niet rechtstreeks tegen de mensen denk ik dan. Misschien spreekt die God geen Engels, maar alleen Chinees...)

Falan Gong: Qigong in diskrediet

De Qigong beweging verliest gaandeweg zijn populariteit. De regering heeft niet langer de leiding over het Qigong gebeuren in handen omdat de ouderen plaats moeten ruimen voor een nieuwe generatie, die de oude ideeën niet onderschrijft. Met de steun van enkele hoge functionarissen en militairen (maar nu niet meer vanuit de regering) proberen sommige Qigong leraren alsnog de vroegere machtsposities in stand te houden. Sektes worden op die manier in een politieke machtsstrijd opgeslorpt.

Het is tegen deze achtergrond dat het relatieve succes van de Falan Gong sekte en de reactie van de regering gezien moeten worden. De huidige regeringsleiders komen uit de intelligentsia en niet meer uit de militaire wereld. Zij proberen heel openlijk om de corruptie aan banden te leggen. Het is begrijpelijk dat daar reactie op komt. Zij die op corrupte manier aan geld en macht geraken, zullen met alle middelen proberen om de regering omver te werpen. Zij gebruiken onder andere de Falan Gong sekte om onrust te

stoken in het land. Dat is mijn persoonlijke mening, hoewel het (nog) geen officiële versie is van de feiten.

De strategie van Falan Gong komt overeen met die van andere sektes. De leider noemt zichzelf een reïncarnatie van Boeddha. In 1988 begon hij Qigong te leren met Lee WaiTong en Yu Guai Shen. Vier jaar later is hij 'Grootmeester Qigong' en zet hij zijn Falan Gong sekte op ('Falan' betekent zoveel als 'chakra' en 'gong' 'oefeningen'). Als mensen geen goede resultaten krijgen met de door hem voorgeschreven technieken, komt dat door de fouten die ze gemaakt hebben in vorige levens. De leider heeft geen enkele verantwoordelijkheid. Volgelingen zijn gemakkelijk te overtuigen, want de oefeningen bestaan uit het ontspannen van de geest. In deze toestand kan de controle over de geest gemakkelijk door iemand anders worden overgenomen.

Daar waar wij ons hele leven ernaar gestreefd hebben te ontrafelen wat de verschillende godsdiensten ons te bieden hebben aan waarheid en bruikbare technieken, gaat de leider van deze sekte net omgekeerd te werk: hij smelt een allegaartje van technieken en opvattingen samen tot een nieuwe godsdienst.

Ikzelf heb altijd weigerachtig gestaan tegenover politiek macht en massa manifestaties. Ook heb ik vrij snel afstand genomen van de term Qigong en Taijiwuxigong laten registreren, precies omdat het woord teveel onduidelijke ladingen dekt. Ik ken de misbruiken te goed en ook de gevaren van verkeerd toegepaste technieken. Daarmee wil ik niet beweren dat Qigong geen kwaliteiten zou hebben. Verschillende oefeningen hebben verschillende functies en resultaten. Zo zullen ontspanningsoefeningen helpen in geval van stress, concentratieoefeningen in geval van depressie, bewegingsoefeningen in geval van een verkeerde lichaamshouding (volgens mij trouwens de belangrijkste oorzaak van ziekte). Algemeen mogen we stellen dat Qigong oefeningen wel degelijk positief kunnen inwerken op verschillende ziekten, en niet zelden daar waar de gewone geneeskunde geen raad meer weet. Pas als de oefeningen op een verkeerde manier worden gebruikt, kunnen ze een omgekeerd effect hebben en dit gevaar is zeer reëel, omdat Qigong leraren maar al te vaak niet echt professioneel zijn.

Dr. Shen Hongxun